

الحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين نبينا محمد ﷺ وعلى آله وصحبه أجمعين وبعد:

بهشت هشت دروازه دارد، و دوزخ هفت دروازه دارد

این رساله که عنوان آن: [دروازه های بهشت] نام دارد، دربرگیرنده (۶۹) سبب از اسباب دخول بهشت از آیات و احادیث صحیح است.

با اینحال این اعمال ضامن نمی شود که هر انسان آنرا انجام دهد به بهشت داخل گردد.

چون به بهشت وارد نمی شود مگر شخص مؤمن و مسلمان، پس اگر بعضی از کافران و یا مشرکین این اعمال را انجام دهند، هیچ فائده ای نمی برند، و سبب نمی شود که آنها به بهشت داخل شوند.

خداآند می فرماید: ولقد أوحى إليك وإلى اللذين من قبلك لئن أشركت ليحيطن عملك ولتكنون من الخاسرين. [ال Zimmerman ۶۵].

[بر تو و بر رسولان پیش از تو چنین وحی شد که اگر بخدا شرک آوری علمت را محو و نابود می گرداند و سخت از زیان کاران خواهی شد].

و در باره کفار می فرماید: وقدمنا إلى ما عملوا من عمل فجعلناه هباءً منثوراً. [الفرقان ۲۳].

[و ما توجه به اعمال فاسد بی خلوص و حقیقت آنها کرده، و همه را باطل و نابود می گردانیم]. پس اولین شرط قبول اعمال اسلام است.

و دومین شرط اخلاص در آن عمل می باشد، یعنی اینکه آنرا خالص برای رضا و خشنودی خدا انجام دهد، و هیچ ریا و تظاهری در آن نباشد، و برای خدا هیچ شریکی قائل نگردد.

چنانکه خداوند می فرماید: فمن كان يرجوا لقاء ربه فليعمل عملاً صالحًا ولا يشرك بعبادة ربه أحداً. [الكهف ۱۱۰].

هر کس به لقای خدا امیدوار است باید نیکوکار شود و هرگز در پرستش خدا احدی را با او شریک نگردد. و رسول اکرم ﷺ می فرماید: ((إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا وَابْتَغَى بِهِ وَجْهَ اللَّهِ)).

[النسائي ۵۹/۲، صحيح الجامع ۱۸۵۶، الأحاديث الصحيحة ۵۲].

خداآند هیچ عمل و کرداری قبول نمی کند، مگر اینکه آن عمل و کردار خالص و خلوص برای (رضا و خشنودی) او باشد. و سومین شرط: اینکه این اعمال و کردار مطابق با قرآن و سنت و گفتار رسول الله ﷺ باشد.

از خداوند متعال مسئلت داریم آنرا خالص برای رضا و خشنودی خود قرار دهد، و نفع آنرا به ما و تمامی مسلمانان برساند، و همه را پاداش نیک عطا فرماید تا از هشت دروازه بهشت به آن داخل شویم.

وصلی اللہ وسلام علی نبینا محمد.

إسحاق بن عبد الله دبیری

ریاض ذی قعده ۱۴۲۱ هـ

مقدمه مؤلف

آری! بهشت میعادگاه کسانی است که خدا را به یگانگی دانستند، و او را پرستش کردند، و به سوی او رفتند، بهشت همان وعده ای

که رسول اکرم ﷺ مسلمانان را بر آن بیعت کردند.

بهشت وعده ای است که خدا به عمران در وقت شکنجه شدن به وسیله آتش داده است.

مادرش کشته شد، سپس پدرش کشته شد، و آن‌ها اولین شهدای اسلام به شمار می‌روند.

بهشت امید هر عبادت کننده ای است که چشمانش از ترس خدا اشک آلود می‌شود، و آرزوی هر جهاد کننده ای که خود را به خدا فروخت، و برای هر عالمی که به علم خود عمل کرد و به مردم آموخت، و هر مؤمنی که نماز را ادا نمود، و فرایض خداوند را بجا آورد، و مردم ایمان او را تأیید کردند، و گفتند: او اوامر خدا را انجام داد، و از نواهی خدا پرهیز می‌کرد، و قلب او به دینش و به مسجد و اراده خدا وابسته بود.

اما بهشت دروازه‌هایی دارد، و برای ورود به آن دروازه‌ها اسبابی لازم است، و هر انسانی به سببی چنگ می‌زند تا به یکی از دروازه‌های آن داخل شود.

مؤمنانی هستند که به وسیله نمازشان به بهشت وارد می‌شوند، و بعضی به وسیله روزه یا زکات مال و حج خانه خدا. بعضی با خوش خلقی در خرید و فروش، و تعدادی از بهشتیان، جهادکنندگان در راه خدا هستند؛ چنان که فضل خدا وسیع و بخشايش او شاهد بر مدعای ماست. بعضی از بندگان به وسیله دور کردن درختی که مردم را اذیت و آزار می‌دهد به بهشت رفته و از دوزخ فاصله می‌گیرند و کسانیکه جگر تشنۀ ای را سیراب می‌کنند.

پس ای برادر مسلمان! اگر توانستی که اسباب ورود بهشت را به دست آوری، این دسته گل خوش بو از آیات و احادیث را بگیر، و از این اسباب آنچه می‌توانی بهره گیر، تا به همه دروازه‌های بهشت راه یابی، و از هر دروازه که خواستی، به بهشت وارد شوی؛ چنانکه ابوبکر صدیق ﷺ از رسول اکرم ﷺ همین درخواست را کرد.

دروازه‌های بهشت

اولین سبب وارد شدن به بهشت، شهادت و گواهی حق است که وزن و مقدار آن گواهی، به اندازه وزن آسمان و زمین است، این

گواهی که هیچ معبدی به حق نیست مگر خدای یکتا، و هیچ شریکی ندارد و محمد ﷺ بنده و رسول خداست.

هر کس که این گواهی را بدهد و به ارکان آن عمل نماید و خدا را به یگانگی پرستش کند، وارد بهشت می‌شود. عباده بن صامت

از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمود: ((من قال أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنْ مُحَمَّدًا

عبدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَنْ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ وَكَلْمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرِيمَ وَرُوحُ مِنْهُ وَأَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ، أَدْخِلُهُ اللَّهُ عَلَى مَا كَانَ مِنْ

العمل)). [متفق عليه].

کسی که گواهی دهد: هیچ معبد حقی به جز خدای یگانه نیست، و هیچ همتایی ندارد، و گواهی دهد که محمد ﷺ بنده و پیامبر

خداست، و همچنین گواهی دهد که حضرت عیسی بنده و پیامبر و کلمه خداوند و روحی از طرف خداوند است و بهشت و جهنم

حق اند، هر عملی داشته باشد خداوند او را وارد بهشت می‌کند.

خداوند می‌فرماید: إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدُوهُنَّ فِيهَا جَزَاءً بِمَا

کانوا يعملون. [احقاف ۱۳].

آنان که گفتند آفریننده ما خداست و بر این سخن، پایدار و ثابت ماندند، بر آن ها هیچ ترس و بیم و خُن و اندوهی در دنیا و

آخرت نخواهد بود. [۱]

استقامت؛ یعنی پایدار ماندن بر طاعت خدا و طاعت رسول خدا ﷺ، و کسی که استقامت کند وارد بهشت می‌شود. ابوهریره ﷺ از

رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت فرمود: ((كُلُّ أُمَّةٍ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبْيَى قَالَ: مَنْ

أَطَاعَنِي دَخْلَ الْجَنَّةِ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبْيَى)). [بخاری].

همه امت من وارد بهشت خواهند شد، مگر کسی که خود از وارد شدن به آن امتناع ورزد. سؤال کردند: ای رسول خدا! چه کسی

است که از ورود به بهشت امتناع می‌ورزد؟ فرمود: کسی که از من اطاعت کند به بهشت وارد خواهد شد، وکسی که از من نافرمانی

کند او همان است که خودش از ورود به بهشت امتناع ورزیده است.

حفظ کردن نام های نیک خداوند و علم و شناخت نسبت به آن ها یکی از اسباب ورود به بهشت است. ابوهریره ﷺ از رسول اکرم

روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمود: ((إِنَّ اللَّهَ تَسْعَهُ وَتَسْعَنَّ اسْمًاً، مائَةً إِلَّا وَاحِدًا، مِنْ أَحْصَاهَا دَخْلَ الْجَنَّةِ)).

[متفق عليه].

خدا نود و نه (۹۹) اسم دارد کسی که آن اسم ها را بشناسد و به مقنضای آن ها [و آن چنان که سزاوار است] عمل کند، وارد

بهشت می‌شود.

اهل قرآن اهل خدا و افراد خاص او هستند، قرآن سبب ورود آن ها به بهشت می‌شود. عبدالله بن عمرو رضی الله عنهم از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمود: ((يقال لصاحب القرآن اقرأً وارتق ورتل كما كنت ترتل في الدنيا فإن منزلتك عند آخر آية تقرأ بها)). [ترمذی و ابو داود و ابن ماجه وصححه الألبانی].

به صاحب قرآن گفته می‌شود: بخوان و پیش برو و با ترتیل تلاوت کن (قرآن را با قرائت درست و آهنگ خوش بخوان) همان گونه که در دنیا می‌خوانند؛ زیرا منزل و جایگاه تو آخرين آیه ای است که آن را تلاوت می‌کنی.

از سخنان رسول الله □ است که بعضی از سوره‌ها و آیه‌ها سبب وارد شدن به بهشت می‌شود؛ چنان که أبو أمامة □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمود: ((من قرأ آية الكرسي دبر كل صلاة مكتوبة لم يمنعه من دخول الجنة إلا أن يموت)). [نسایی وطبرانی وابن حبان وصححه الألبانی].

هر کس پس از هر نماز فرض، آیه الكرسى را بخواند، هیچ چیز مانع وارد شدن او به بهشت نمی‌شود، مگر این که دنیا را وداع گوید. انس □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمود: ((سورة من القرآن ما هي إلا ثلاثة وثلاثون آية خاصمت عن صاحبها حتى أدخلته الجنة وهي سورة تبارك)).

[طبرانی واحادیث المختاره وحسنه الألبانی].

سوره ای در قرآن وجود دارد که فقط دارای سی آیه است و آن سوره، از کسی که او را بخواند دفاع می‌کند تا این که او را وارد بهشت می‌نماید و آن، سوره تبارک می‌باشد.

از انس بن مالک □ روایت است: ((كان رجلاً من الأنصار يؤمّهم في مسجد قباء وكان يقرأ قبل هو الله أحد في كل ركعة فسأله رسول الله □: ما يحملك أن تقرأ هذه السورة في كل ركعة؟ فقال: يا رسول الله إنّي أحبهَا، فقال: إنَّ حبها أدخلك الجنة)). [بخارى معلقاً وترمذى وقال الألبانى حسن صحيح].

مردی از انصار، مردم را در مسجد قباء امامت می‌کرد و در هر رکعت سوره قل هو الله أحد را می‌خواند رسول اکرم □ از او پرسید: چه چیز تو را وادر می‌کند تا این سوره را در هر رکعت بخوانی؟ آن مرد در پاسخ گفت: ای رسول خدا! من این سوره را دوست دارم. آن حضرت □ فرمود: دوست داشتن این سوره تو را به بهشت وارد می‌کند.

کسی که علم و دانشی بیاموزد و آن را صرفاً برای خدا بخواهد، خداوند راه بهشت را بروی آسان می‌گرداند. ابوهیره □ روایت می‌کند که رسول اکرم □ فرمودند: ((ومن سلك طريقاً يلتمس فيه علمًا سهل الله له به طريقاً إلى الجنّة)). [مسلم].

کسی که راهی بپیماید تا علم و دانشی بیاموزد، خداوند راه بهشت را بروی آسان می‌گرداند.

ذکر خداوند: در فضیلت تسبيح(سبحان الله گفتن) و تحميد(الحمد لله گفتن) و تهليل(لا اله الا الله گفتن) و تكبير(الله اکبر گفتن). ابن مسعود □ روایت می‌کند که رسول اکرم □ فرمودند: ((لقيت إبراهيم ليله أسرى بي فقال يا محمد أقرئ أمتك منى السلام

وأَخْبَرُهُمْ أَنَّ الْجَنَّةَ طَيِّبَةُ التَّرِيَّةِ عَذْبَةُ الْمَاءِ وَأَنَّهَا قِيعَانٌ وَأَنَّ غُرَاسِهَا سَبْحَانُ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ). [ترمذى
وحسنه الألبانى].

در شب معراج ابراهيم □ را دیدم که فرمودند: سلام من را به امت خود برسان و بگو که بهشت، خاکی پاک و تمیز دارد، و آش شیرین است، و زمینش سفید و هموار است، و کشتزارش گفتن سبحان الله، والحمد لله، ولا إله إلا الله، والله أكبر می باشد.
از اسباب ورود به بهشت، ذکر خدا پس از هر نماز است: ابوهریره □ روایت می کند: ((أنَّ فَقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ □
فَقَالُوا ذَهْبَ أَهْلَ الدُّثُورِ بِالدَّرَجَاتِ الْعُلَىِ وَالنَّعِيمِ الْمَقِيمِ فَقَالَ وَمَا ذَاكَ قَالُوا: يَصْلُونَ كَمَا نَصْلِي وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ وَيَتَصَدَّقُونَ وَلَا
يَنْتَصِدُونَ وَلَا يَعْتَقُونَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ □ أَفَلَا أَعْلَمُكُمْ شَيْئًا تَدْرُكُونَ بِهِ مِنْ سَبِقُكُمْ وَتَسْبِقُونَ بِهِ مِنْ بَعْدِكُمْ وَلَا يَكُونُ أَحَدٌ
أَفْضَلُ مِنْكُمْ إِلَّا مَا صَنَعْتُمْ؟ قَالُوا بَلِي يا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: تَسْبِحُونَ وَتَكْبِرُونَ وَتَحْمِدُونَ دِبْرَ كُلِّ صَلَاةٍ ثَلَاثَةً وَثَلَاثَيْنَ
مَرَّةً)). [متفق عليه].

فُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ نَزَدَ بِيَامِنِي □ أَمْدَنَدَ وَ گفتند: ثروتمندان با درجات عالی و نعمت های همیشگی رفتند، آن حضرت □ فرمودند:
چگونه ؟ گفتند: نماز می خوانند همچنان که ما نماز می خوانیم، و روزه می گیرند همچنان که ما روز می گیریم، و صدقه می دهند،
ولی ما صدقه نمی دهیم، و برده آزاد می کنند، و ما چنین نمی کنیم، آن حضرت □ فرمود: آیا شما را از چیزی با خبر کنم که به
آنان - که از شما سبقت گرفته اند - برسید؟ و از کسانی که پس از شما می آیند، پیشی بگیرید، و هیچ کس از شما بهتر نباشد، مگر
کسی که مانند شما عمل نماید ؟ گفتند: بلی ای رسول خدا! آن حضرت □ فرمود: در پایان هر نماز ۳۳ بار سبحان الله، و ۳۳ بار الله
اکبر، و ۳۳ بار الحمد لله، بگویید.

از دیگر اسباب ورود به بهشت، گفتن شهادتین پس از وضو می باشد چنان که عقبه بن عامر □ از رسول اکرم □ روایت می کند
که فرمودند: ((مَا مِنْ مُسْلِمٌ يَتَوَضَّأُ فَيَحْسِنُ وَضْوَءَهُ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصْلِي رَكْعَتَيْنِ مُقْبَلًا عَلَيْهِمَا بَقْلَبِهِ وَوَجْهِهِ إِلَّا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ، قَالَ فَقِلتُ
مَا أَجُودُ هَذِهِ إِنِّي قَائِلٌ بَيْنَ يَدِي يَقُولُ الَّتِي قَبْلَهَا أَجُودٌ، فَنَظَرَتِي إِنِّي قَدْ رَأَيْتُكَ جَئْتَ أَنْفَاكَ، قَالَ مَا مِنْكُمْ مَنْ أَحَدٌ يَتَوَضَّأُ
فَيُبَلِّغُ أَوْ فَيُسَبِّغُ الْوَضْوَءَ ثُمَّ يَقُولُ أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ إِلَّا فَتَحَتَ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الْثَّمَانِيَّةِ يَدْخُلُ مِنْ
أَيْمَانِهَا شَاءَ)). [مسلم].

هر کدام از شما وضو گرفته آن را نیک کامل کند، سپس بگویید: (أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأنَّ محمداً عبده
ورسوله) دروازه های هشت گانه بهشت به روی او باز می شود و از هر دری که بخواهد، وارد می شود.
از گنجینه های بهشت، گفتن (لا حول ولا قوه إلا بالله) است. أبو موسى □ از رسول اکرم □ روایت می کند که آن حضرت
فرمودند: ((أَلَا أَدْلُكُ عَلَىٰ كُنْزٍ مِّنْ كُنُزِ الْجَنَّةِ؟ فَقِلتُ بَلِي يا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: لَا حُولٌ وَلَا قُوَّةٌ إِلَّا بِاللَّهِ)). [متفق عليه].
آیا تو را از گنجی از گنج های بهشت با خبر سازم؟ گفتم: بلی ای رسول خدا! فرمود: بگو: (لا حول ولا قوه إلا بالله).

اگر بهشت را طلب کنی، بهشت به دعای تو آمین می‌گوید. انس □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمود:

((من سأّل اللّٰهُ جَنَّةً ثَلَاثَ مَرَاتٍ قَالَتِ الْجَنَّةُ اللّٰهُمَّ أَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَمَنْ اسْتَجَارَ مِنَ النَّارِ ثَلَاثَ مَرَاتٍ قَالَتِ النَّارُ اللّٰهُمَّ أَجِرْهُ مِنَ النَّارِ)).

[ترمذی ونسایی وابن ماجه وصححه الألبانی].

هر کس سه بار از خدا بهشت را درخواست کند، بهشت می‌گوید: بار خدایا! او را به بهشت وارد کن و کسی که از آتش دوزخ سه بار به خدا پناه برد، آتش دوزخ می‌گوید: خدایا! او را از آتش دوزخ پناه ده.

رسول اکرم □ دعایی را برای طلب مغفرت به سید الاستغفار وصف نموده و آن را عاملی از عوامل ورود به بهشت دانسته است. ای برادر مسلمان! آن را حفظ کن و ورد صبح و شام خود بگردان. شداد بن اوس □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که پیامبر اکرم □ فرمودند: سید الاستغفار عبارت است از این که بگوید: ((اللّٰهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنَعْمَتِكَ عَلَىٰ وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبُ إِلَّا أَنْتَ)). [بخاری].

هر کس در هنگام روز، این دعا را به طور یقین بگوید و پیش از آغاز شب بمیرد، از اهل بهشت است، و کسی که آن را شب از روی یقین بگوید و پیش از صبح بمیرد، از اهل بهشت است.

نماز پایه و ستون دین است و خداوند در هر شباهه روز، پنج نماز بر ما فرض نموده است و محبوبترین عبادت‌ها نزد خدا فرایض می‌باشد و کسی که فرض‌های خدا را چنان که امر فرموده انجام دهد، وارد بهشت می‌شود؛ چنان که عباده بن صامت □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که فرمودند: ((خَمْسَ صَلَوَاتٍ كَتَبَهُنَ اللَّهُ عَلَى الْعِبَادِ فَمَنْ جَاءَ بِهِنَ لَمْ يُضِيعْ مِنْهُنَ شَيْئًا اسْتَخْفَافًا بِحَقِّهِنَ كَانَ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدٌ أَنْ يَدْخُلَهُ الْجَنَّةَ، وَمَنْ لَمْ يَأْتِ بِهِنَ فَلِيُسْ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدٌ، إِنْ شَاءَ عَذَابَهُ، وَإِنْ شَاءَ أَدْخِلَهُ الْجَنَّةَ)). [مالک واحمد وابوداود ونسایی وابن ماجه وصححه الألبانی].

خداوند پنج نماز بر بندگان خود نوشته، هر کس این نمازها را ادا نماید و چیزی از حق آن سبک نشمارد تا ضایع نشود، خداوند پیمان بسته است که او را وارد بهشت کند، و کسی که این نمازها را به جای نیاورد خداوند با او عهد و پیمانی ندارد، اگر بخواهد عذابش می‌دهد، و اگر بخواهد او را وارد بهشت می‌کند.

رسول اکرم □ نمازهای صبح و عصر را به فضیلت ویژه‌ای اختصاص داده است و آن را البردین (دو طرف روز یعنی: اول و آخر آن) نامیده است. أبو موسی اشعری □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((من صلی البردین دخل الجنّة)). [متفق عليه].

هر کس که دو نماز صبح و عصر را با جماعت بخواند، وارد بهشت می‌شود.

نمازهای سنت و نافله، نواقص نمازهای فرض را جبران می‌کند خداوند برای کسانی که نوافل را ادا می‌کنند، خانه ای در بهشت

می‌سازد. پس نمازهای سنت و نافله را همیشه به جا آور، و آن‌ها را فراموش نکن؛ خداوند تو را محفوظ نگه می‌دارد. اُم حبیبه

رضی الله عنها روایت می‌کند که از رسول اکرم ﷺ شنیدم که می‌فرماید: ((ما من عبد مسلم يصلی الله كل يوم ثنتي عشرة ركعة

تطوعاً غير فريضة إلاّ بنى الله له بيتاً في الجنة، أو إلاّ بنى له بيت في الجنة)). [مسلم]. بنده مسلمانی که در هر شبانه روز دوازده

ركعت نماز نافله غیر از نمازهای فرض بخواند خداوند برای او خانه ای در بهشت می‌سازد.

نمازهای نافله: چهار رکعت پیش از نماز ظهر، و دو رکعت پس از آن، دو رکعت پس از نماز مغرب، دو رکعت پس از نماز عشا، و دو

ركعت پیش از نماز صبح.

هر فرد مسلمانی که وضو بگیرد و دو رکعت نماز سنت وضو - که پس از وضو گرفتن مستحب است - بخواند، در حالی که قلب و

رخسار او متوجه خدا باشد، بهشت بر او واجب می‌شود. عقبه بن عامر ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت

فرمودند: ((ما من مسلم يتوضأ فيحسن وضوء ثم يقوم فيصلى ركعتين مقبل عليهما بقلبه ووجهه إلاّ وجبت له الجنة)). [مسلم].

هر کس وضو را به طور کامل گرفته و دو رکعت نماز بخواند، در حالی که قلب و رخسار او متوجه خدا باشد، بهشت بر وی واجب

می‌گردد.

از محسن و خوبی‌های دین اسلام، اشاعه و رواج دادن سلام در میان هم، اطعام کردن و غذا دادن، به جای آوردن صله

آرحام(اتحاد و پیوستگی خویشاوندان و رفت و آمد و مراوده با آن‌ها، و نیز نیکی و احسان درباره بستگان و نزدیکان - ویراستار) و

همچنین وصف مسلمانانی است که در دل شب نماز برپای می‌دارند. باری تعالی درباره آن‌ها چنین می‌فرماید: بکانوا قليلاً من الليل

ما يهجنون وبالأسحار هم يستغفرون [17] . [الذاريات].

[و از شب اندکی را در خواب به سر می‌برند و سحرگاهان از درگاه خدا طلب آمرزش و مغفرت می‌کرند].

هر کس همه این‌ها را انجام دهد وارد بهشت می‌شود؛ چنان که عبدالله بن سلام ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن

حضرت ﷺ فرمودند: ((أيها الناس: أفسحوا السلام، وأطعموا الطعام، وصلوا الأرحام، وصلوا بالليل والناس نيام، تدخلون الجنة بسلام)).

[ترمذی وابن ماجه واحمد وصححه الألبانی].

ای مردم! سلام کردن را در بین خودتان رواج دهید، و به فقیران غذا دهید، و صله رحم کنید، و در دل شب هنگامی که مردم در

خواب هستند نماز بخوانید، تا این که بدون حساب وارد بهشت شوید.

با رفتن به مسجد برای ادائی نماز صبح و نمازهای دیگر، خداوند در بهشت برای تو مهمانی و سور برپا می‌کند. ابوهریره ﷺ از

رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمودند: ((من غدا إلى المسجد أو راح، أعد الله له في الجنة نزلاً كلما غدا أو

راح)). [متفق عليه].

کسی که هر صبح و شام برای نماز جماعت به مسجد رود، خداوند برای او در بهشت مهمانی فراهم می‌کند.

اگر شکاف و جای خالی میان نمازگزاران دیدی، آن را بر طرف کن که خداوند در بهشت خانه ای برایت می‌سازد. عایشه رضی الله عنها از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمودند: ((من سد فرجهٔ فی صف رفعه الله بھا درجہ، وبنی له بیتاً فی الجنۃ)). [طبرانی وصححه الألبانی].

کسی که شکافی را در صف نمازگزاران بینند، خداوند یک درجه او را ترفیع می‌دهد و بالا می‌برد و خانه ای در بهشت برایش می‌سازد.

اگر مسجدی ساختی یا در ساختن آن سهیم شدی خداوند خانه ای در بهشت برایت می‌سازد؛ چنان که عثمان بن عفان ﷺ از رسول اکرم ﷺ شنید: ((من بنی مسجدًا لله، بنی الله له فی الجنۃ مثله)). [متفرق عليه].

کسی که برای خدا مسجدی بنا کند، خداوند برایش در بهشت خانه ای مانند آن می‌سازد.

پیروی کردن از مؤذن در حال اذان گفتن، باعث ورود به بهشت می‌شود؛ چنان که عمر بن خطاب ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((إِذَا قَالَ الْمُؤْذِنُ: إِلَهٌ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، فَقَالَ أَحَدُهُمْ: إِلَهٌ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: حَسَنٌ عَلَى الصَّلَاةِ، قَالَ: لَا حُولَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، ثُمَّ قَالَ: حَسَنٌ عَلَى الْفَلَاحِ، قَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، قَالَ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مَنْ قَلَبَهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ)). [مسلم].

اگر مؤذن گفت: الله اکبر الله اکبر، و یکی از شما نیز گفت: الله اکبر الله اکبر، سپس گفت: أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا الله، و یکی از شما گفت: أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا الله، سپس گفت: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللهِ، أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا الله، و یکی از شما گفت: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللهِ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللهِ، سپس گفت: حَسَنٌ عَلَى الصَّلَاةِ، و یکی از شما گفت: لَا حُولَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، سپس گفت: حَسَنٌ عَلَى الْفَلَاحِ، و یکی از شما گفت: لَا حُولَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، سپس گفت: لَا إِلَهَ إِلَّا الله، مَنْ قَلَبَهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ).

اگر خدا را به عنوان معبد، و اسلام را به عنوان دین و آیین، و محمد ﷺ را به پیامبری پسندیدی، اوامر خدا را به جا آورده و از نواهی او دوری کنی، بهشت بر تو واجب می‌شود؛ چنان که ابوسعید خدری ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که فرمودند: ((یا ابا سعید من رضی بالله ربأ، وبالإسلام دیناً، وبمحمد نبیاً، وجبت له الجنۃ)). [مسلم].

ای ابوسعید! کسی که خدا را به عنوان معبد، و اسلام را به عنوان دین و آیین، و محمد ﷺ را به عنوان پیامبر انتخاب نماید، و برآن راضی شود، بهشت برای او واجب می‌گردد.

در بهشت دروازه ای برای روزه داران وجود دارد که نام آن الیان است، و هیچ کس به جز روزه داران، از آن دروازه وارد نمی‌شود.
سه‌ل بن سعد $\square$ از رسول اکرم $\square$ روایت می‌کند که آن حضرت $\square$ فرمودند: در بهشت دروازه ای است به نام الیان که روزه
داران در روز قیامت از آن به بهشت وارد می‌شوند، و غیر از آن‌ها هیچ کس دیگر از آن دروازه داخل نمی‌شود، گفته می‌شود: روزه
داران کجا هستند؟ پس آن‌ها بلند شده و غیر از آنها هیچ کس دیگری از آن دروازه وارد بهشت نمی‌شود، و اگر به آن وارد شدند،
آن دروازه بسته می‌شود و دیگر کسی نمی‌تواند از آن داخل شود.

رکن پنجم اسلام حج خانه خداست که پاداش آن بهشت است. ابوهریره $\square$ از رسول اکرم $\square$ روایت می‌کند که آن حضرت $\square$
فرمودند: ((العمرة إلى العمرة كفارة لما بينهما، والحج المبرور ليس له جزاء إلا الجنة)). [متفق عليه].

عمره تا عمره دیگر، کفاره گناهان بین آن دو عمره می‌باشد، و حج پذیرفته شده و مقبول نزد خدا، هیچ پاداشی جز بهشت ندارد.
آن چه به این دین مبین مقامی والا و عظیم داده است، جهاد در راه خداست، هر کس در راه خدا جهاد کند تا کلمه‌الله سربلند و
والامقام بماند، بهشت بر او واجب می‌گردد. ابوهریره $\square$ از رسول اکرم $\square$ روایت می‌کند که آن حضرت $\square$ فرمودند: ((تکفل الله
لمن جاهد في سبيله لا يخرجه إلا الجهاد في سبيله وتصديق كلماته بأن يدخله الجنّة، أو يرجعه إلى مسكنه الذي خرج منه مع ما
نال من أجر أو غنيمة)). [متفق عليه].

خداؤند ضامن کسی است که در راه خدا جهاد کند، و ضامن آن کس که برای هیچ چیز جز جهاد در راه خدا و تصدیق کلمات خدا،
از خانه اش خارج نشده است، نه برای این که خدا او را [به خاطر جهاد] وارد بهشت کند یا این که او را با آن چه از پاداش یا
غنیمت نصیبیش شده است به خانه اش - که از آن خارج شده -، بازگرداند.

خداؤند بندگان پرهیزکار خود را که در راه او انفاق می‌کنند، بسیار ستوده است. حذیفه $\square$ از رسول اکرم $\square$ روایت می‌کند که آن
حضرت $\square$ فرمودند: ((من تصدق بصدقه ابتقاء وجه الله ختم الله بها دخل الجنّة)). [احمد وصححه الألبانی].

هر کس در راه خدا صدقه دهد، و این صدقه پایان و مردن او باشد، خداوند او را به بهشت وارد می‌کند.

از بزرگ ترین اعمال که انسان را به بهشت رهنمون می‌کند، این است که به برادر مسلمان خود مالی را قرض داده، سپس به او
مهلت و فرصت دهد تا از تنگ دستی به توانایی [پرداخت وام و ادائی دین] برسد. حذیفه $\square$ از رسول اکرم $\square$ روایت می‌کند که
رسول اکرم $\square$ فرمودند: ((أن رجالاً مات فدخل الجنّة، فقيل له: ما كنت تعمل؟ قال: إني كنت أباع الناس فكنت أنظر المعسر
وأتجوز في السكّة، أو في النقد فغفر له)). [مسلم].

مردی فوت کرد و به بهشت رفت، به او گفته شد چه کاری می‌کردی؟ در پاسخ گفت: خرید و فروش می‌کردم و نگاه می‌کردم از
کسی که تهی‌دست است، گذشت کرده و چیزی نمی‌گرفتم، پس خداوند گناهان مرا بخسورد.

بعضی از کارها با وجود این که [به ظاهر] اندک و بی‌ارزش هستند، اما انجام آن، فرد مسلمان را به بهشت می‌برد عبارتند از:

برداشتن از راه مردم هر چیزی که مردم را رنج و آزار دهد.

حسان و نیکی به حیوانات.

جوش اخلاقی و خوش رفتاری.

صدق و راستگویی در گفتار و کردار.

خودداری از خشم و غصب.

به دیدن و احوال پرسی بیمار رفتن.

زیارت و دیدار با مسلمان.

برمی و آسان گرفتن در خرید و فروش.

سخن از رحمت و خشنودی خداوند.

ابوهریره □ روایت می‌کند که از رسول اکرم □ شنیدم می‌فرمود: ((لقد رأيْتَ رجلاً يُتَّقلبُ فِي الْجَنَّةِ فِي شَجَرَةٍ قُطِعَهَا مِنْ ظَهَرِهِ)) . [مسلم].

مردی را دیدم که در بهشت غرق درخششی و لذت بود، آن هم به خاطر برداشتن درختی از سر راه مردم، برای این که از آن در رنج بودند.

همچنین ابوهریره □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که فرمودند: ((أَنْ رَجُلًا رَأَى كَلْبًا يَأْكُلُ الشَّرِيْنَ مِنَ الْعَطْشِ فَأَخْذَ الرَّجُلَ خَفَهَ فَجُعِلَ يَعْرَفُ لَهُ بِهِ حَتَّى أَرْوَاهُ فَشَكَرَ اللَّهَ لَهُ فَأَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ)). [بخاری].

مردی سگی را دید که از تشنگی خاک می‌خورد، کفش خود را گرفت و [[از چاه] برایش آب کشید تا این که سیراب شد، خداوند او را سپاس گفته به بهشت وارد نمود.

ابو أمameh □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمودند: ((أَنَا زَعِيمُ بَيْتٍ فِي رِبْضِ الْجَنَّةِ لَمْ تُرْكِ الْمَرْءُ وَإِنْ كَانَ مَحْقُوقًا، وَبَيْتٌ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ لَمْ تُرْكِ الْكَذَّابُ وَإِنْ كَانَ مَازِحًا، وَبَيْتٌ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ لَمْنَ حَسْنٌ خَلْقَهُ)). [ابوداود وصححه الألباني].

من کفیل و ضامن خانه‌ای در کنار بهشت هستم برای کسی که جدال و ستیزه را ترک کند، اگر هم حق با او باشد. و ضامن خانه‌ای در وسط بهشت برای کسی که دروغ را ترک کند اگر هم شوخی می‌کند. و ضامن خانه‌ای در بالای بهشت برای کسی که اخلاق خود را نیک نماید.

[همچنین] ابن مسعود □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمودند: ((إِنَّ الصَّدَقَ يَهْدِي إِلَى الْبَرِّ، وَإِنَّ الْبَرِّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لِيُصَدِّقَ حَتَّى يَكُونَ صَدِيقًا، وَإِنَّ الْكَذَّابَ يَهْدِي إِلَى الْفَجُورِ، وَإِنَّ الْفَجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لِيُكَذَّبَ حَتَّى يَكْتُبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا)). [متفق علیه].

به راستی که صدق و راستگویی، به سوی نیکی و بخشش هدایت می‌کند، و نیکی و بخشش به سوی بهشت رهبری می‌کند، و

مرد همچنان راست می‌گوید تا این که نزد خداوند از راستگویان محسوب می‌شود، و دروغگویی به سوی گنهکاری و تبهکاری هدایت می‌کند، و گنهکاری و تبهکاری به سوی جهنم، و همچنان مرد دروغ می‌گوید تا این که نزد خدا از دروغگویان به شمار آید.

[نیز] ابوذر داء روایت می‌کند که مردی به رسول خدا گفت: ((دلنی علی عمل يدخلنی الجنّة: قال: لا تعجب ولک الجنّة)).

[طبرانی وصححه الألبانی].

به انجام کاری راهنمایی ام کن که مرا به بهشت وارد کند، آن حضرت فرمود: خشم و غضب مکن، به بهشت می‌روی.

ثوبان از رسول خدا روایت می‌کند که رسول الله فرمودند: ((من عاد مريضاً لم يزل في خرفة الجنّة، قيل يا رسول الله وما خرفة الجنّة؟ قال: جناها)). [مسلم]

کسی که به عیادت بیماری برود همچنان در خرفة الجنّة است تا وقتی که بازگردد. گفته شد: ای رسول خدا خرفة الجنّة یعنی چه؟ فرمود: میوه های تازه چیده شده بهشت.

[همچنین] ابوهریره از رسول اکرم روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((من عاد مريضاً، أو زار أخاً له في الله، ناداه منادٍ أَن طبت و طاب ممشاك و تبؤات من الجنّة منزلًا)).

[ابن ماجه وترمذی وقال الألبانی صحيح لغیره].

کسی که به عیادت بیماری برود یا برادر مسلمانی را زیارت کند، منادی ندا می‌دهد که شاد شدی و شاد گشت رفتنت و از بهشت منزلی دریافت کردی.

عثمان بن عفان از رسول اکرم روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((أَدْخِلَ اللَّهُ الْجَنَّةَ رَجُلًا كَانَ سَهْلًا قاضيًّا ومقتضيًّا وَبائعاً ومشترياً)).

[احمد والنسایی وحسنہ الألبانی وقال احمد شاکر إسناده صحيح].

خداؤند مردی را به بهشت وارد کرد که در خرید و فروش، و در داد و ستد (دادن و گرفتن) آسان می‌گرفت.

أبوهریره از رسول خدا روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((إِنَّ الْعَبْدَ لِيَتَكَلَّمَ بِالْكَلْمَةِ مِنْ رَضْوَانِ اللَّهِ لَا يَلْقَى لَهَا بِالْأَرْضِ يَهُوَ بِهَا فِي جَهَنَّمَ)). [بخاری].

بنده یک کلمه در جهت رضوان و خشنودی خدا سخن می‌گوید و هیچ اعتمایی به پاداش و ثواب آن نمی‌کند، خدا درجات او را بلند و رفیع قرار می‌دهد، و بنده یک کلمه در جهت غصب و ناخشنودی خدا سخن می‌گوید و به کیفر و گناه آن هیچ توجهی ندارد، خدا او را به آخرین نقطه جهنم وارد می‌کند.

بهترین منازل بهشت، منزل مسلمانی است که در بهشت همسایه رسول خدا است. و تربیت و سرپرستی دختران و یتیمان است

که باعث همسایگی رسول خدا در بهشت می‌شود. أنس از رسول خدا روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((من عال جاریتین حتی تبلاً جاء يوم القيمة أنا وهو، وضم أصابعه)). [مسلم]

هر کس دو دختر را سرپرستی کند تا وقتی که به سن بلوغ برسند، در روز قیامت، من و او مانند این دو هستیم، سپس دو انگشت خود را به هم چسباند.

[همچنین] از سهل بن سعد روایت است که رسول اکرم فرمودند: ((أنا وكافل اليتيم في الجنة هكذا، وقال بإصبعيه السباءة والوسطى وفرج بينهما)). [بخاری].

من و سرپرست یتیم در کنار هم چنین هستیم و به انگشت شهادت و وسطی خود اشاره کرد و آن دو را از هم جدا نمود. اطاعت از پدر و مادر، یا اطاعت از یکی از آنها باعث ورود به بهشت می‌شود. ابوهیره می‌گوید از رسول اکرم شنیدم که سه بار فرمود: ((رغم أنفه، ثم رغم أنفه، ثم رغم أنفه)، قيل: من يا رسول الله؟ قال: من أدرك والديه عند الكبر أحدهما، أو كليهما ثم لم يدخل الجنة)). [مسلم]. بینی او به خاک مالیده شد. گفته شد: چه کسی ای رسول خدا؟ فرمود: کسی که پدر و مادر یا یکی از آنها را در وقت پیری درک کند ولی به بهشت وارد نشود؛ یعنی، اطاعت از آن ها سبب وارد شدن او به بهشت نشود.

[همچنین] ابودرداء می‌گوید از رسول اکرم می‌فرمود: ((الوالد أو سط أبواب الجنة، فإن شئت فأضع ذلك الباب أو احفظه)).

[ترمذی وابن ماجه واحمد وصححه الألبانی].

پدر دروازه میانی بهشت است، پس اگر خواستی آن دروازه را ضایع کن و یا حفظ نما یعنی، با اطاعت از پدر آن دروازه حفظ، و با نافرمانی او، آن دروازه ضایع می‌شود.

بردی خواست به جهاد رود، نزد پیامبر آمد، آن حضرت فرمود: ((هل لك من أم؟ قال: نعم، قال: فالزمها فإنَّ الجنَّة تحت رجليهما)). [احمد ونسایی وابن ماجه وقال الألبانی حسن صحيح].

آیا مادر داری (یعنی مادرت زنده است)؟ آن مرد در جواب گفت: بلى حضرت فرمود: مادرت را سرپرستی کن که بهشت زیر پاهای اوست.

بزرگ ترین چیزی که انسان باید آن را حفظ نماید، زبان و شرمگاه است، و هر کس که آن دو را نگه دارد، رسول اکرم بهشت را برایش ضامن شده است. سهل بن سعد از رسول اکرم روایت می‌کند که آن حضرت فرمود: ((من يضمن لى ما بين لحييه وما بين رجليه أضمن له الجنَّة)). [بخاری].

هر کس بین دو لب خود؛ یعنی زبان، و بین دو پای خود؛ یعنی شرمگاهش را ضامن شود، من بهشت را برای او ضمانت می‌کنم.

جسد و کینه مرض هایی است که انسان را از خداوند دور می‌کند و رسول اکرم ﷺ مردی را توصیف نمود که به سبب این که سینه اش از کینه و حسد پاک بود، به بهشت وارد شده بود. أنس بن مالک ﷺ، وصف آن مرد را در داستانی روایت کرده است که گفت: ((فقال يطلع عليكم الآن رجل من أهل الجنّة، فطلع رجل من الأنصار تنطف لحيته من وضوئه، قد تعلق نعليه في يده الشمال، فلما كان الغد قال النبي ﷺ مثل ذلك، فطلع ذلك الرجل مثل المرأة الأولى، فلما كان اليوم الثالث قال النبي ﷺ مثل مقالته أيضاً، فطلع ذلك الرجل على مثل حاله الأولى، فلما قام النبي ﷺ تبعه عبدالله بن عمرو بن العاص فقال: إني لاحيت أبي فأقسمت أن لا أدخل عليه ثلاثةً فإن رأيت أن تؤوبني إليك حتى تمضي فعلت، قال: نعم قال أنس: وكان عبد الله يحدث أنه بات معه تلك الليالي الثلاث فلم يره يقوم من الليل شيئاً غير أنه إذا تعار وتقلب على فراشه ذكر الله عز وجل وكبر حتى يقوم لصلاة الفجر، قال عبدالله غير أني لم أسمعه يقول إلا خيراً فلما مضت الثلاث ليال وكدت أن احتقر عمله قلت يا عبدالله إني لم يكن بيني وبين أبي غضب ولا هجر ثم، ولكن سمعت رسول الله ﷺ يقول لك ثلاث مرار يطلع عليكم الآن رجل من أهل الجنّة فطلعت أنت الثلاث مرار فأردت أن آوي إلىك لأنظر ما عملك فاقتدي به، فلم أرك تعمل كثير عمل فما الذي بلغ بك ما قال رسول الله ﷺ فقال: ما هو إلا ما رأيت، قال فلما وليت دعاني فقال: ما هو إلا ما رأيت غير أني لا أجد في نفسي لأحد من المسلمين غشاً ولا أحسد أحداً على خير أعطاه الله إياه، فقال عبدالله هذه التي بلغت بك وهي التي لا نطيق)).

[احمد ونسابی وصححه الألبانی].

هنگامی که ما رو به روی رسول اکرم ﷺ نشسته بودیم، آن حضرت ﷺ فرمود: هم اکنون مردی از اهل بهشت بر شما وارد می‌شود. مردی از انصار وارد شد در حالی که آب وضو از ریشش می‌چکید و دو لنگه پا افزار خود را در دست چپ داشت. رسول اکرم ﷺ سه روز این جمله را (اکنون مردی از اهل بهشت بر شما وارد می‌شود) در باره آن مرد تکرار می‌کردند و روز سوم، عبدالله بن عمرو بن العاص ﷺ آن مرد را دنبال کرد و نزد او نشست تا ببیند آن مرد چه می‌کند پس از سه روز نزد او نشستن، عبدالله سبب وارد شدن به بهشت را از آن مرد پرسید، مرد در پاسخ گفت: من هیچ حقد و کینه ای بر مسلمانی در سینه ام راه نمیدهم، و بر آن خیر و نعمتی که خدا به او عطا فرموده حسد نمی‌ورزم، عبدالله گفت: این همان سبب است که تو را به این منزلت رسانده است، و این همان چیزی است که ما طاقت آن را نداریم.

مردم گواه و شاهد خدا در زمین هستند و کسی که مردم، گواهی خیر به او دهنده به بهشت وارد می‌شود. أنس بن مالک ﷺ گفت: ((مر بجنازة فأثنى عليها خيراً فقال النبي الله ﷺ: وجبت وجبت وجبت ومر بجنازة فأثنى عليها شرّاً فقال النبي الله ﷺ: وجبت وجبت وجبت، قال عمر فدى لك أبي وأمي مر بجنازة فأثنى عليها خيراً فقلت: وجبت وجبت ومر بجنازة فأثنى عليها شرّاً فقلت: وجبت وجبت وجبت، فقال رسول الله ﷺ: من أثنيتم عليه خيراً وجبت له الجنّة ومن أثنيتم عليه شرّاً وجبت له النار، أنتم شهداء الله في الأرض، أنتم شهداء الله في الأرض، أنتم شهداء الله في الأرض)). [متفق عليه].

جنازه ای را عبور دادند و مردم از او به خیر و نیکی یاد کردند، رسول اکرم ﷺ فرمود: واجب شد. و آن را سه بار تکرار نمود. جنازه

دیگری را عبور دادند و مردم او را بد گفتند، رسول اکرم ﷺ فرمود: واجب شد. و آن را سه بار تکرار نمود، عمر ﷺ از آن مسأله جویا شد، آن حضرت ﷺ در پاسخ گفت: کسی که او را به خیر و نیکی یاد کردند، بهشت بر او واجب شد، و کسی که از او بد گفتند، آتش جهنم بر او واجب شد، شما گواهان خدا در زمین هستید و این جمله را سه بار تکرار فرمود.

برادر مسلمان! خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: إِنَّمَا يُوفِي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ [10]. [الزمر].

[خدا صابران را به حد کامل و بدون حساب پاداش خواهد داد].

صبر علامت و نشانه ای است از نشانه های ایمان بنده به خدا، و نزدیک بودن او به خدای متعال. هر کس بر مُردن محبوب خود، از پسر و برادر و غیر اینها صبر کند، وارد بهشت می‌شود. ابو هریره ﷺ در حدیث قدسی از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که خداوند

فرمود: ((قال يقُولُ اللَّهُ تَعَالَى مَا لَعْبَدَ الْمُؤْمِنُ عِنْدَهُ جَزَاءٌ إِذَا قُبضَتْ صَفَيْهِ مِنْ أَهْلِ الدُّنْيَا ثُمَّ احْتَسِبَهُ إِلَّا الْجَنَّةُ)). [بخاری].

پاداش بندۀ مؤمن من آن است که اگر بر هر چیز گران بها و همدرم و دوست او را از دنیا گرفتم صبر کرد، پاداش او بهشت است.

ابوموسی اشعری ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمودند: ((إِذَا ماتَ الْعَبْدُ قَالَ اللَّهُ لِمَلَائِكَتِهِ: قُبْضَتِي مَوْلَدِي؟ فَيَقُولُونَ نَعَمْ، فَيَقُولُ: مَاذَا قَالَ عَبْدِي؟ فَيَقُولُونَ: حَمْدَكَ وَاسْتَرْجَعَ، فَيَقُولُ اللَّهُ: أَبْنَاكُمْ عَبْدِي بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَسَمْوَهُ بَيْتُ الْحَمْدِ)). [ترمذی و حسنہ الآلیانی].

اگر پسر بندۀ بمیرد، خداوند خطاب به فرشتگان می‌فرماید: پسر بندۀ ام را قبض روح کردید؟ فرشتگان در جواب می‌گویند: بلی! خداوند می‌فرماید: میوه دل بندۀ ام را قبض روح کردید؟ فرشتگان می‌گویند: بلی! خداوند می‌فرماید: بندۀ من چه گفت؟ فرشتگان می‌گویند: تو را سپاس گفت و به تو رجوع کرد، خداوند می‌فرماید: در بهشت خانه ای برای بندۀ من بسازید و آن را خانه حمد و سپاس بنامید.

هر کس که چشم را از دست بدهد و بر آن صبر کند، وارد بهشت می‌شود. انس ﷺ می‌گوید: از رسول اکرم ﷺ شنیدم که می‌فرماید: ((إِنَّ اللَّهَ قَالَ إِذَا ابْتَلَيْتَ عَبْدَكَ بِحُبِّيَّتِهِ فَصَبِّرْهُ، عَوْضَتْهُ مِنْهُمَا الْجَنَّةُ، يَرِيدُ عَيْنَيْهِ)). [بخاری]. خداوند در حدیث قدسی می‌فرماید: اگر دو چشمان بندۀ ام را نایينا کردم و صبر نمود، به جای آن دو، بهشت به او خواهم داد.

زن مسلمانی که امر شوهرش را به خوبی اطاعت کند و شعایر خدا (اعمال دین و مذهب) را به جا آورد، از هر دروازه ای که بخواهد به بهشت وارد می‌شود. ابو هریره ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمودند: ((إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ خَمْسَهَا، وَصَامَتْ شَهْرَهَا، وَحَصَنَتْ فَرْجَهَا، وَأَطَاعَتْ بَعْلَهَا، دَخَلَتْ مِنْ أَيْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شَاءَتْ)). [ابن حبان وصححه الآلیانی].

اگر زن مسلمان نماز پنج گانه را بخواند، و ماه رمضان را روزه بگیرد، و عفیف و پاک دامن باشد، و از شوهرش (در کارهای خوب) اطاعت کند، از هر دروازه بهشت که بخواهد، می‌تواند وارد شود.

زنی که در هنگام زایمان بمیرد، فرزندش او را با بند ناف خود به سوی بهشت می‌کشاند. راشد بن حبیش از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمود: ((القتل فی سبیل الله عز وجل شهادة، والطاعون شهادة، والغرق شهادة، والبطن شهادة، والنفساء يجرها ولدها بسرره إلى الجنة)). [احمد وحسنه الألباني].

کشته شدن در راه خدا شهادت است، و مرض طاعون، شهادت است، و غرق شدن شهادت است، و مرگ به وسیله شکم درد، شهادت است، و مرگ به دلیل سوختن با آتش شهادت است، و مرض سل، شهادت است. و زن زایمانی که در وقت وضع حمل بمیرد، فرزندش با بند ناف خود او را به سوی بهشت می‌کشاند.

هر کس که دست از سؤال و پرسش مردم بکشد، رسول خدا ﷺ بهشت را برای وی ضامن شده است. ثوابان ﷺ از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که فرمودند: ((من تکفل لی أن لا يسأل شيئاً، أتكلف له بالجنة)) [احمد ونسایی وابن ماجه وابوداود وحسنه الألباني].

هر کس ضامن شود که از مردم چیزی (مال و...) نخواهد، من بهشت را برای وی ضمانت می‌کنم. مردی که از مال خود دفاع می‌کند و در آن حال کشته شود، وارد بهشت می‌شود. عبدالله بن عمر رضی الله عنهم از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمودند: ((من قتل دون ماله مظلوماً، فله الجنة)). [نسایی وصححه الألباني]. کسی که از مال خود دفاع کند و مظلومانه کشته شود، به بهشت می‌رود.

ای مسلمان! بهشت برای توست اگر بر مردم سلام نمودی، و غذا دادی[فقیر و مسکین را]، و صله رحم کردی، و در دل شب در حالی که مردم در خواب هستند، نماز خواندی. عبدالله بن سلام از رسول اکرم ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت ﷺ فرمودند: ((يا أيها الناس أفسحوا السلام، وأطعموا الطعام، وصلوا الأرحام، وصلوا بالليل والناس نیام، تدخلوا الجنة بسلام)). [ترمذی وابن ماجه واحمد وحاکم وصححه الألباني].

ای مردم! سلام را بین خود رواج دهید، و مردم را اطعام کنید، و صله ارحام را به جای آورید، و در دل شب هنگامی که مردم در خواب هستند نماز بخوانید، که بدون حساب به بهشت وارد خواهید شد.

[همچنین] شریح بن هانی از پدرس روایت می‌کند که گفت: ((أَخْبَرْنِي بِأَى شَيْءٍ يُوجَبُ لِي الْجَنَّةُ؟ قَالَ: عَلَيْكَ بِحُسْنِ الْكَلَامِ وَبِذَلِيلِ الطَّعَامِ)). [بخاری فی الأدب المفرد وحاکم وصححه الألباني].

ای رسول خدا مرا از چیزی خبر ده که بهشت بر من واجب گردد! آن حضرت □ فرمود: بر تو لازم است که سخن خوب بگویی، و مردم را غذا دهی.

□ هر کس بمیرد و از کبر و غرور و خودپسندی و بدھکاری و خیانت در غنیمت جنگی، در امان باشد، وارد بهشت می‌شود. ثوابان □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمودند: ((من مات وهو برئ من ثلاث: الكبر والغلول والدين، دخل الجنّة)). [ترمذی ونسایی وابن ماجه وصححه الألبانی].

کسی که بمیرد و از کبر و غرور و خودپسندی و خیانت در غنایم جنگی و بدھکاری دور باشد، وارد بهشت می‌شود. همراهی با جماعت مسلمانان که به قرآن و سنت پیامبر □ چنگ می‌زنند، باعث می‌شود که تو را به وسط بهشت وارد کند. عمر □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت □ فرمودند: ((عليكم بالجماعة وإياكم والفرقة، فإنَّ الشيطان مع الواحد، وهو من الاثنين أبعد، من أراد بحبوحة الجنّة، فيلزم الجماعة)). [ترمذی وصححه الألبانی].

بر شما لازم است که به جماعت و گروه مسلمانان بپیوندید و از تفرقه دوری کنید؛ زیرا شیطان با یک نفر است، و از دو نفر دور است. کسی که وسط و میانه بهشت را می‌خواهد، به گروه مسلمانان بپیوندد.

حاکم و فرمانروای عادل و مرد مهربان و نرم دل و مرد پرهیزکار و پاک دامن که فرزندان بسیاری دارد، از اهل بهشت است. عیاض بن حمار □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که فرمودند: ((أهل الجنّة ثلاثة: ذو سلطان مقتسط متصدق موفق، ورجل رحيم رقيق القلب لكل ذي قربى ومسلم، وعفيف متغافف ذو عيال)). [مسلم].

سه نفر اهل بهشتند: فرمانروای عادل و صدقه دهنده موفق و کامروا، مرد مهربان و نرم دل بر هر قوم و خویش و مسلمان، و پرهیزکار پاک دامن که دارای فرزندان بسیار است.

قاضی که بین مردم با عدل و عدالت حکم می‌کند، از اهل بهشت است. بریده □ از رسول اکرم □ روایت می‌کند که آن حضرت فرمود: ((القضاء ثلاثة: اثنان في النار و واحد في الجنّة، رجل علم الحق فقضى به فهو في الجنّة، و رجل قضى للناس على جهل فهو في النار، و رجل جار في الحكم فهو في النار)). [الأربعة وحاکم وصححه الألبانی].

قاضی‌ها سه تا هستند، دو قاضی در آتش جهنم، و یک قاضی در بهشت. مردی که حق را بداند و به حق قضاوت کند، در بهشت است. مردی که با جهل و نادانی بین مردم قضاوت کند، در آتش جهنم است، و مردی که حق را بداند ولی در حکم و قضاوت ظلم و ستم کند، در آتش جهنم است.

هفتاد هزار نفر بدون حساب وارد بهشت می‌شوند و آن‌ها کسانی هستند که برای بیمار از هیچ کس دعا و تعویذ درخواست نمی‌کنند، و از پرندگان و مانند آن فال نمی‌گیرند، و از هیچ کس داغ کردن بیمار را نمی‌خواهند. عمران بن حصین □ از رسول

اکرم روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((یدخل الجنۃ من امّتی سبعون ألفاً بغير حساب، قالوا: من هم يا رسول الله؟ قال: هم الذين لا يسترقون، ولا يكتوون، وعلى ربهم يتوكلون)). [مسلم].

هفتاد هزار نفر از امت من بدون حساب وارد بهشت می‌شوند، گفته شد: ای رسول خدا آن‌ها چه کسانی هستند؟ فرمود: آن‌ها بی‌کنند. کس دعا و تعویذ برای بیمار نمی‌طلبند، و فال نمی‌گیرند، و داغ کردن برای بیمار نمی‌خواهند، و فقط بر خدای خود توکل می‌کنند.

طلب کردن تعویذ شرعی، و علاج با داغ کردن بیمار، آن چیزی است که شرع مطهر به آن اجازه داده است، ولی توکل بر خدا بهتر است.

صفاتی که در مسلمان باید جمع شود تا باعث ورود به بهشت شود. همان ای برادر مسلمان! گوشت را باز کن تا خوب بشنوی: عباده بن صامت از رسول اکرم روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((اضمنوا لی ستاً من أنفسكم، أضمن لكم الجنۃ، اصدقوا إذا حدثتم، وأوفوا إذا وعدتم، وأدوا إذا ائتمتم، واحفظوا فروجكم، وغضوا أبصاركم، وكفوا أيديكم)). [احمد و ابن حبان و حاکم وصححه الألبانی].

ضامن و کفیل شش چیز خود برای من باشید، بهشت را برایتان ضمانت می‌کنم: اگر سخن گفتید راستگو باشید، اگر وعده دادید به آن وفا کنید، اگر امانتی به شما سپرده شود آن امانت را برگردانید، شرمگاه خود را حفظ نمایید، چشمانتان را از حرام بپوشانید، و دست به سوی مردم دراز نکنید.

ابوهریره از رسول اکرم روایت می‌کند که آن حضرت فرمودند: ((من أصبح منكماليوم صائمًا؟ قال أبو بكر أنا، قال: فمن تبع منكماليوم جنازة؟ قال أبو بكر أنا، قال: فمن أطعم منكماليوم مسكيناً؟ قال أبو بكر أنا، قال: فمن عاد منكماليوم مريضاً؟ قال أبو بكر أنا، فقال رسول الله ما اجتمعن في أمرٍ إلا دخل الجنۃ)). [مسلم].

چه کسی از شما امروز روزه گرفته است؟ ابوبکر صدیق گفت: من! فرمود: چه کسی از شما امروز به تشییع جنازه ای رفته است؟ ابوبکر صدیق گفت: من! فرمود: چه کسی از شما امروز فقیری را غذا داده است؟ ابوبکر صدیق گفت: من! حضرت فرمود: این خصلت و صفتها در هیچ کس جمع نمی‌شود، مگر این که وارد بهشت می‌شود.

در پایان تو را ای برادر مسلمان، به توبه و انابت به درگاه خدا سفارش می‌کنم؛ چه، توبه کننده مانند کسی است که هیچ گناهی ندارد، و توبه کننده صادق در توبه، وارد بهشت می‌شود. خداوند می‌فرماید: يا أيها الذين آمنوا توبوا إلى الله توبه نصوحًا عسى ربكم أن يکفر عنکم سیئاتکم ويدخلکم جنات تجری من تحتها الأنها. [تحریم ۸].

ای مؤمنان! به درگاه خدا توبه کنید، توبه نصوح با خلوص و دوام. باشد که خدا گناهان شما را محو و مستور گرداند و شما را به باغ های بهشتی که زیر درختانش نهرها جاریست، داخل کند.

پایان

اینک ای برادر مؤمن! در حالی که میان دو پهلوی خود قلبی مؤمن و جانی مشتاق به رضوان الله و بهشت داری، سعادت و خوشبختی تو این است که در بهشت نعیم با کسانی که خداوند به آنها لطف و عنایت فرمود؛ با پیامبران و صدیقان و شهیدان و نیکوکاران محشور شوی.

بهشت آماده و نزدیک است و خداوند مشفق و مهربان تو را به سوی آن دعوت می‌کند، و حبیب ما رسول الله □ بر در آن ایستاده و تو را ندا می‌دهد؛ بیا و بستاب و از اهل بهشت باش! بهشت بشارت دنیا و مرگ و قبر و برانگیختن و محشر است، خداوند تو را به سوی میوه‌های آن شتابان فرا می‌خواند، و به مسابقه در بوستان‌ها و نعمت‌های بهشت دعوت می‌نماید، و خداوند هرگز خلاف وعده نمی‌کند.

خداوند بهشت را به بهترین و زیباترین وصف آراسته است، و آن را چنان زینت داده که در اندیشه نمی‌گنجد، تا با خوشحالی و سعادت ابدی در آن زندگی کنی.

بیا و به بهشت داخل شو؛ زیرا بهشت محبت خدا و خوشحالی او برای توست، و داخل شدن به آن فقط با انجام بعضی از اعمال اندک و آسانی که خدا و رسول خدا □ تو را به آن دعوت کرده‌اند، ممکن است. رحمت و مغفرت خداوند بعد از این وسیع تر است. بیا و عجله کن! خداوند می‌فرماید: وسارعوا إلی مغفرة من ربکم وجنة عرضها السموات والأرض أعدت للمتقين [آل عمران ۱۳۳]. [به سوی مغفرت پروردگارたن، به سوی بهشتی که پهنانی آن همه آسمان‌ها و زمین را فرا گرفته و مهیا برای پرهیزکاران است،] بستایید.

ای برادر مؤمن! متقیان و پرهیزکاران، مردان خدا هستند و اهل بشارت در دنیا و آخرت. کسانی که اعمال و کردارشان پذیرفته و مقبول درگاه خداوند است، و آن‌ها در بهشت نزدیک ترین منزل را نزد خدا دارند.

متقیان همه این‌ها را درک کردند، آن‌ها خداوند را به یگانگی خواندند، و برای او هیچ شریکی قابل نشدن، و گفتار هیچ کس را بر گفتار خدا و رسول خدا □ مقدم نداشتند. آن‌ها اعمال و کردار خود را از قرآن کریم و سنت صحیح پیامبر □ می‌گیرند، و از گفته شناس و ناشناس، ولی، شیخ یا هر کس و هر چیز دیگر که باشد، دوری می‌جویند، و حق را از دو وحی قرآن و حدیث می‌گیرند، نه

از غیرآن ها. آنان اهل کرامت هستند، زیرا در اعمال خود مخلصند، از مردم سپاس و تشکر نمیخواهند، و قصد آن ها تنها رضا و خشنودی خداوند در روز آخر است.

متقیان اهل بھشتند؛ زیرا درون خود قلبی سالم، و در شکم خود غذای حلال و غیر پلید حمل میکنند، و زبانشان همیشه به دعا مشغول است، و خداوند کردارشان را قبول فرماید. آنها به بھشت و خشنودی خدا و حسنات و کرامت و فضل و وعده های خدا رستگارند. آنها گروه گروه به سوی بھشت خداوندی رفته و فرشتگان در بدרכه شان سلام کنان و خوش آمدگویان ایستاده اند، و آنها با رویی خندان و دلی شاد به ملاقات خدا میروند.

ای برادر مؤمن! این بھشت است و این اعمال و کردار اهل بھشت؛ پس عمل کن، و بشارت ده، و نا امید مباش؛ زیرا رحمت خدا نیکوکاران را نزدیک است.